

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Νομοσχέδιο με τίτλο, «Νόμος που τροποποιεί τους Περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμους του 2007 έως 2019»

Το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του στις 22 Οκτωβρίου 2020, ενέκρινε το νομοσχέδιο με τίτλο «Νόμος που τροποποιεί τους Περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμους του 2007 έως 2019» και εξουσιοδότησε τον Υπουργό Οικονομικών να το καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφισή του σε νόμο.

2. Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου, με κύριο σκοπό την εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Οδηγία (ΕΕ) 2018/843 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 30ης Μαΐου 2018, για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Ταυτόχρονα, με το τροποποιητικό νομοσχέδιο εισάγονται διατάξεις που αφορούν την αποτελεσματική εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 2018 σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων δέσμευσης και δήμευσης. Επίσης, με το τροποποιητικό νομοσχέδιο πραγματοποιείται εναρμόνιση με το άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2177 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2019.

3. Τα βασικά στοιχεία του τροποποιητικού νομοσχεδίου, αφορούν στην περαιτέρω πρόσβαση στα μητρώα τελικών δικαιούχων νομικών οντοτήτων και εμπιστευμάτων, στην δημιουργία μητρώου τραπεζικών λογαριασμών και θυρίδων ασφαλείας και στη μείωση στα όρια των ανώνυμων προπληρωμένων καρτών για ελαχιστοποίηση των κινδύνων χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Πρόσθετα, με το παρόν νομοσχέδιο διευρύνονται οι εξουσίες της ΜΟΚΑΣ ενώ ρυθμίζεται, υπό την εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η παροχή των κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων. Επεξηγηματικό Σημείωμα για τις βασικές πρόνοιες του νομοσχεδίου, επισυνάπτεται ως Παράρτημα Α της παρούσας Εισηγητικής Έκθεσης.

4. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με επιστολή της ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 2020, απέστειλε προειδοποιητική επιστολή (παράβαση αρ. 2020/2011) που αφορά την εκπρόθεσμη εναρμόνιση με την Οδηγία 2018/843. Η εν λόγω καθυστέρηση, όπως σημειώνεται και στην απαντητική επιστολή της Δημοκρατίας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιούνιο του 2020, προέκυψε κατά κύριο λόγο από την πληθώρα των διεθνών αξιολογήσεων στις οποίες έπρεπε να ανταποκριθεί η Κυπριακή Δημοκρατία στο θέμα αυτό, κατά τα έτη 2019 και 2020 οι οποίες επηρέασαν αρνητικά τη δυνατότητα των κυπριακών αρχών στην έγκαιρη ολοκλήρωση του έργου τους, ενώ η έξαρση της πανδημίας COVID-19 από τον Μάρτιο του 2020 και μετέπειτα, υπήρξε ακόμη ένας επιβαρυντικός παράγοντας (Διεθνείς αξιολογήσεις της Δημοκρατίας: Αξιολόγηση από Επιτροπή MONEYVAL, αξιολόγηση για την εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς, αξιολόγηση για την εφαρμογή του διεθνούς προτύπου για

την φορολογική διαφάνεια από το Παγκόσμιο Φόρουμ του ΟΟΣΑ, αξιολόγηση της Δημοκρατίας για την εφαρμογή της 4ης Ευρωπαϊκής Οδηγίας κατά του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας).

5. Παρόλο που μέχρι σήμερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχει προχωρήσει με Αιτιολογημένη γνώμη και διαδικασία παράβασης κατά της Δημοκρατίας για την εκπρόθεσμη εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2018/843, έχουμε πληροφορηθεί από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας ότι αυτό θα επισυμβεί πολύ σύντομα. Σε τέτοια περίπτωση η Δημοκρατία θα έχει περί τους δύο μήνες (ή και νωρίτερα εάν αποφασίσει διαφορετικά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή) για να ψηφιστεί και τεθεί σε ισχύ το εναρμονιστικό νομοσχέδιο. Σε διαφορετική περίπτωση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα έχει το δικαίωμα να καταχωρίσει προσφυγή στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) κατά της Δημοκρατίας. Στο πλαίσιο τέτοιας προσφυγής, η Δημοκρατία θα καταδικαστεί, διότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε νομική υπεράσπιση για την εκπρόθεσμη εναρμόνιση, και το ΔΕΕ δύναται να της επιβάλει οικονομική κύρωση που ενδέχεται ανέρχεται σε εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ. Στις 16.7.2020 το ΔΕΕ εξέδωσε αποφάσεις για την καταδίκη δύο κρατών μελών για μη έγκαιρη εναρμόνιση με την 4η Ευρωπαϊκή Οδηγία κατά του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, με επιβολή προστίμων εκατομμυρίων ευρώ, παρόλο που στο μεσοδιάστημα τα δύο κράτη μέλη, ολοκλήρωσαν την εργασία εναρμόνισης με το κοινοτικό κείμενο.

6. Το προτεινόμενο νομοσχέδιο, ετοιμάστηκε από Ad Hoc επιτροπή της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας στην οποία μετείχαν εκπρόσωποι της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, της ΜΟΚΑΣ της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, του Υπουργείου Οικονομικών, ενώ με μικρότερη εμπλοκή συνέδραμαν την εργασία αυτή ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος και, ο Σύνδεσμος Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου. Ταυτόχρονα το νομοσχέδιο τέθηκε υπόψη του συνόλου της Συμβουλευτικής Αρχής καθώς και σε δημόσια διαβούλευση.

7. Το αναφερόμενο νομοσχέδιο, το οποίο έτυχε νομοτεχνικού ελέγχου από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και η Αιτιολογική Έκθεση υπογραμμμένη από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, επισυνάπτονται ως Παράρτημα Β. Επισυνάπτεται πρόσθετα, ως Παράρτημα Γ, το συμπληρωμένο ερωτηματολόγιο Ανάλυσης Αντικτύπου, το οποίο ετοιμάστηκε με βάση τη σχετική εγκύκλιο της Προεδρίας.

8. Τα πιο πάνω έγγραφα κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων με σκοπό την ψήφισή του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ**

30 Οκτωβρίου 2020
ΚΣΠ/ Εισηγητική Έκθεση